

Markusgudstjänst, 6:30–6:56 (femte Markussöndagen)

Markusevangeliet 6:30–44

³⁰Apostlarna samlades hos Jesus och berättade för honom om allt de hade gjort och vad de hade undervisat om. ³¹Han sade till dem: ”Följ med mig bort till en öde trakt, så att vi får vara ensamma och ni kan vila er lite.” Det var så många som kom och gick att de inte ens fick tid att äta.

³²De gav sig av i båten till en öde trakt för att vara ensamma. ³³Men man såg att de for och många fick veta det, och från alla städerna skyndade folk dit till fots och hann före dem. ³⁴När han steg i land fick han se en stor skara människor. Han fylldes av medlidande med dem, för de var som får utan herde, och han undervisade dem länge. ³⁵När det redan var sent på dagen kom lärjungarna till honom och sade: ”Trakten är öde och det är sent. ³⁶Låt dem ge sig av så att de kan gå bort till gårdarna och byarna här omkring och köpa sig något att äta.” ³⁷Han svarade: ”Ge dem något att äta, ni själva.” —

”Skall vi gå och köpa bröd åt dem för tvåhundra denarer och ge dem att äta?” frågade de. ³⁸Han sade: ”Hur många bröd har ni? Gå och se efter.” De tog reda på det och sade: ”Fem bröd, och så två fiskar.” ³⁹Då lät han dem säga åt folket att slå sig ner i matlag där det fanns grönt gräs. ⁴⁰Och de lade sig ner i grupper om hundra eller femtio. ⁴¹Han tog de fem bröden och de två fiskarna, såg upp mot himlen och läste tackbönen. Sedan bröt han bröden och gav dem åt lärjungarna, för att de skulle dela ut dem åt folket. Också de två fiskarna fördelade han så att alla fick. ⁴²Alla åt och blev mätta, ⁴³och man plockade tolv korgar fulla med brödbitar och fisk. ⁴⁴Det var fem tusen män som hade ätit.

Markusevangeliet 6:45–52

⁴⁵Sedan befallde han sina lärjungar att stiga i båten och fara i förväg över till Betsaida medan han själv skickade hem folket. ⁴⁶När han hade skilts från dem gick han upp på berget för att be. ⁴⁷På kvällen var båten mitt ute på sjön, och han var ensam kvar på land. ⁴⁸Han såg hur de slet vid årorna därför att de hade motvind. Strax före gryningen kom han till dem, gående på vattnet, och han var på väg förbi dem. ⁴⁹När de fick se honom gå på vattnet trodde de att det var en vålnad, och de skrek till, ⁵⁰för alla såg de honom och blev förskräckta. Men han talade genast till dem och sade: ”Lugn, det är jag. Var inte

rädda.”⁵¹Och han steg i båten till dem, och vinden lade sig. Men de blev utom sig av häpnad,⁵²för de hade inte förstått något av detta med bröden, utan de var förstockade.

Markusevangeliet 6:53–56

⁵³När de hade farit över sjön kom de till Gennesaret och gick i land där. ⁵⁴Så snart de steg ur båten kände folket igen honom ⁵⁵och skyndade ut till de sjuka i hela trakten och bar dem på deras bäddar dit där de hörde att han var. ⁵⁶Och i alla byar och städer och gårdar som han kom till lade man de sjuka på de öppna platserna och bad honom att de åtminstone skulle få röra vid tofsen på hans mantel. Och alla som rörde vid honom blev *räddade*. [”botade” enligt B2000]

[Bön]

Predikan Mark 6:30–56

Vad är egentligen möjligt och omöjligt att klara av på egen hand? För hur mycket tillit jag än har till att Gud älskar mig, och vill vittna genom mig, klarar jag inte av att göra så mycket själv. För jag är bara människa. Glädjen kan bli till en börda, om det inte finns fler som delar glädjen i att få *vittna*.

Kanske handlar det delvis om vår mentalitet i mötet med de utmaningar som vi ställs inför, även i denna församling. För hur lever vi ut det kristna budskapet? Vad ger det för konsekvenser in i våra liv?

Jesus prövar sina lärjungar på olika sätt i skriftstället som vi läst idag. Men berättelsen börjar redan i några verser *innan* det vi läst, genom att Jesus sänder ut lärjungarna för att hela människor och driva ut demoner. För i början av det vi läst idag, kommer lärjungarna tillbaka till Jesus i *glädje* för att *vittna om* vad de undervisat om och vad de gjort. Så Jesus tar dem till en öde trakt för att vila. Men vad händer där istället? De stöter på vad jag tolkar som 5000 *vilsna* män vilka samlar sig runt Jesus och lärjungarna. Det var ju inte mycket till vila. Det går ju nästan att *känna* hur dessa stackars lärjungar knappt någonsin får vila något – inte ens efter de gjort det som Jesus ville – att hela och undervisa. Nu får de istället höra det som Jesus ville säga till dessa ”får utan herde”, som Markus kallar de 5000 vilsna männen som samlat sig. Jesus fylls av medlidande för männens berättelser, som kanske handlar om den misär som de får uppleva under Rom

och Herodes välde. O kanske hur de hoppas att Jesus är den Messias som ska befria dem från allt elände genom att bli deras härförare.

Men Jesus undervisar om något annat än om krig. Jesus undervisar om Guds rike – om fred, barmhärtighet, Guds nåd in i världen och förlåtelse. Att dela med sig till varandra. Att hjälpa dem som behöver det mest. Att sätta sin tillit till Gud, och att inte vara – eller bli – slavar åt de mänskliga lagar och strukturer som orsakar detta lidande eller denna misär. Jesus visar sedan vad som händer, när han sätter all sin tillit och trofasthet till Guds kraft, och det får ske ett under där det lilla i matväg blir till mycket. Utan våld och utan krig, så blir alla mätta.

Men vad är lärjungarnas roll i detta fantastiska som sker? Jag tycker de mest verkar vara mest trötta och motvilliga. De frågar inte hur de kan hjälpa, utan försöker först mest vilja *bli av med människorna* genom att efter en stund skicka bort dem för att ordna sin egen mat. Men Jesus utmanar då lärjungarna genom att säga att de själva då får ge maten till folket. Då svarar de trötta lärjungarna kanske lite ironiskt hur tvåhundra denarer ska kunna räcka för att köpa mat till *alla dessa människor*? För i sin trötthet, så vill de bara vila. De vill ha det bekvämt, och få en stund för sig själv efter allt det jobb de redan gjort. Men Jesus tar som sagt tag i situationen själv, och visar hur slipstenen ska dras, så att de ska förstå var kraften kommer ifrån. Och de får bevittna hur fem tusen får mat genom Guds kraft. Lärjungarna får uppgiften att då fördela brödet till folket, liksom fiskarna, så att alla blir mätta.

Vad som inte framgår särskilt tydligt är *hur* dem egentligen fördelar *brödet och fiskarna*? Det skulle kunna gå rätt smidigt om folkskaran hjälper varandra med utdelandet. Men om lärjungarna nu väljer att väldigt *kontrollerat* dela ut *rätt mängd* bröd och fiskar till var och en – så kan vi fråga oss om lärjungarna verkligen har lyssnat på Jesu undervisning? Alltså den om Guds rike, där vi delar bröd, tillgångar, bördor och glädje *i tillit med varandra och till Gud* som en familj.

Det är lite som vi kan göra eller inte göra med kollektbössorna, troligen utan att tänka efter. Men anledningen att bössorna har handtag på vardera sida är för att vi ska kunna ge dem till varandra, och skicka dem vidare i bänkarna. Vilket då visar tillit till varandra. Istället blir det, kanske av praktiska skäl, ibland så att kollektinsamlaren håller i kollektbössan själv och går runt istället för att vänta på att den till slut kommer tillbaka efter att bössan ”delats runt”. Men Frikyrkan gjorde bössorna ursprungligen så med

handtagen, i kontrast mot Svenska kyrkan med sina kollektåvar som man håller i hela tiden, som kan sägas underliggande symbolisera mer kontroll över det "värdefulla".

Men vad händer om vi försöker kontrollera helig Ande? Vad händer om vi inte är fria i Kristus i praktiken? Vad händer när vi förlitar det verkligt värdefulla till enbart professionella eller särskilt delegerade? Har vi då verkligen *förstått budskapet* om att dela bröd med varandra? Vad Gud bemyndigar var och en av oss till genom att låta detta under ske? Vad konsekvensen av *brödbrytandet* faktiskt innebär i ljuset av Guds rikets *framflytande*? Om vi hela tiden försöker kontrollera Ordet och helig Ande, så kommer vi aldrig uppleva nåden, som andra församlingar, liksom denna församling så mycket behöver.

Under min tid här, har jag sällan i kalendern sett att en lekman ska predika, om ens någon gång. Jag har aldrig sett någon leda en gudstjänst för första gången (men jag kanske bara haft otur?). Jag ser sällan någon be högt, fritt och öppet. Jag har sällan hört någon spontant vittna om sin tro, eller vad Gud gör i ens liv. Men händer inte det här också? För betyder inte Gud något i våra liv? Verkar inte Guds Ande i oss alla? Och om Gud nu gör saker i våra liv, varför är vi så tysta om det? Vad är vi rädda för? Att bryta normer? Att det ska bli annorlunda?

För det här med rädsla är också något som Markus berättar om lärjungarna. När de var ute på sjön ser de Jesus gå på vattnet, och han är på väg förbi dem. De blir då förskräckta, för de trodde direkt det värsta om situationen. Att det var en vålnad. Ett spöke. Kanske kan vi ha liknande *hjärnspöken* om när det kommer till att uttrycka vår tro. Såsom att det kanske blir jobbigt att höra för andra som inte tror, eller att ingen är intresserad av att lyssna. Eller att våra berättelser inte är tillräckligt intressanta. Men vad har vi egentligen för rätt att fördölja det som en gång redan omvänt oss och gett oss trons gåva *tack vare* att andra människor har vittnat om Gud *för oss*? Vi har fått bli vissa om vår räddning. Men vad gör vi med den vissheten?

Jesus blir inte trött på lärjungarna för att deras vittnesbörd inte var tillräckligt intressant, eller att de gjorde bort sig, eller att de inte var tillräckligt utbildade. Han blir trött på dem för att de har sett och upplevt Guds räddning genom Jesus Kristus, men sätter fortfarande den största tilliten till det som är mänskligt och dem själva. Markus kritik av lärjungarna är genomgående i hela evangeliet. Något som kanske når sin höjdpunkt i slutet på Markusevangeliet, som många anser kunna ursprungligen sluta

redan vid 16:8, strax innan det som verkar som ett senare tillägg. I så fall slutar Markusevangeliet med dessa ord:

Mark 16:5–8

⁵De gick in i graven och såg en ung man i lång vit dräkt sitta där till höger, och de blev förskräckta. ⁶Men han sade till dem: ”Var inte förskräckta. Ni söker efter Jesus från Nasaret, han som blev korsfäst. Han har uppstått, han är inte här. Se, här är platsen där han blev lagd. ⁷Men gå och säg till Petrus och de andra lärjungarna: ’Han går före er till Galileen. Där skall ni få se honom, som han har sagt er.’” ⁸**Då lämnade de graven och sprang därifrån, darrande och utom sig. Och de sade ingenting till någon, för de var rädda.**

Men om evangeliet om den levande treeniga Guden verkligen skulle ha slutat här vid *graven* med tystnad, på grund av rädsla för att vittna – hur hade vi då kunnat sitta här idag och åkallat Guds namn Jesus Kristus – *medvetna* om att vi blivit frälsta genom Kristi blod? Vi uppmanas av Jesus att inte vara rädda, för att vi istället ska dela med oss av de andliga gåvor som vi har blivit givna. För i de tolv korgarna med bröd och fisk som blev över i berättelsen om brödundret, symboliseras också lärjungarnas *andliga* gåvor, som lärjungarna i Markusevangeliet aldrig tog vara på till fullo. Men låt oss då komma till insikt om att också vi som lärjungar utgör fortsättningen på berättelsen – på evangeliet – med de korgar av andliga gåvor som givits till oss genom Guds överflödande kärlek.

Gud kallar var och en av oss genom sin heliga Ande, som sänts in i hela världen genom Guds rikes försonande nåd, som bryter sig fram i världen genom oss. Gud vill relation med var och en – och för att de som behöver det mest ska kunna uppleva Guds kärlek till fullo, kan vi inte fortsätta vara tysta eller rädda. Vi kan inte bara stå och se på. Vi är inte här för att konsumera mina ord, någon annans eller ens Guds ord för vår egen skull – vi är här för att samlas inför – bli delaktiga i Guds mission in i hela världen.

Vi är här för att understödja, understödjas, medskapa, bidra, fylla på, fyllas på och utgöra en plattform för att Centrumkyrkan ska bli en del av Guds rikes frambrytande kraft i Farsta och Stockholm. Så vi behöver bjuda in förnyelse in i våra hjärtan, och låta Anden ta plats i våra liv – och livet i församlingen med alla våra gåvor. Det vi gör här,

behöver vi hjälpa varandra för att skapa. Detta kan inte anställda eller individer göra på egen hand, utan bara Guds Ande genom oss i Kristi enhets *gemenskap*.

Vi behöver be och kontempera över vad det innebär. Vi behöver be, kontempera och skapa utrymme om förnyelse i våra hjärtan, som öppnar våra ögon till att se klart vad vi behöver och inte behöver. Vad vi kan fortsätta med och vad vi kan släppa taget om. Vi behöver bjuda in Guds treeniga dynamiska rörelse in i vår verklighet, församling och vardag – och låta den skaka om oss. Väcka liv i oss. Tända en eld i våra hjärtan genom Guds heliga Andes rörelse i oss. Tillsammans behöver vi uttyda vad Gud vill säga, och vad Gud vill göra genom oss i våra liv och genom församlingen – i denna möjliga plattform för Guds rike i Farsta. Vad som är säkert är att vi behöver både varandra och Gud, för att tillsammans dela vägen framåt i både glädje och kamp.

Jag läser till sist från en psalm av David:

(från Apostlagärningarna 2, verserna 25b–28)

Jag har alltid haft Herren för mina ögon,
han står vid min sida för att jag inte skall vackla.

²⁶Därför fröjdar sig mitt hjärta och jublar min tunga,
ja, än mer: min kropp skall få vila med förtröstan.

²⁷Ty du skall inte lämna min själ i dödsriket eller låta din helige möta förgängelsen.

²⁸Du har visat mig livets vägar.

Du skall uppfylla mig med glädje när jag får se ditt ansikte.

Amen.